

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

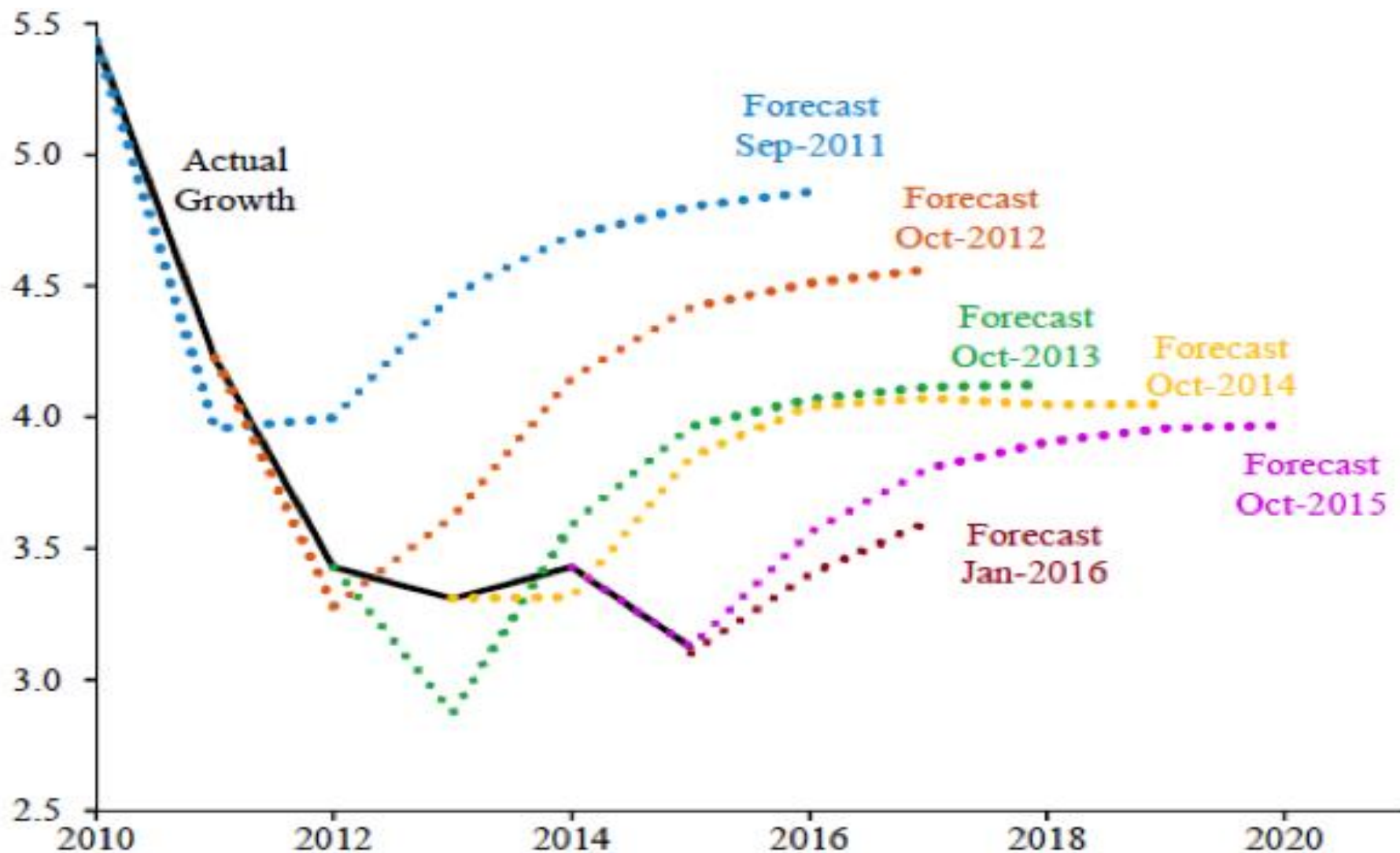
Valtiovarainministeriön talousarvioehdotus 2017

11.8.2016 Tiedotustilaisuus

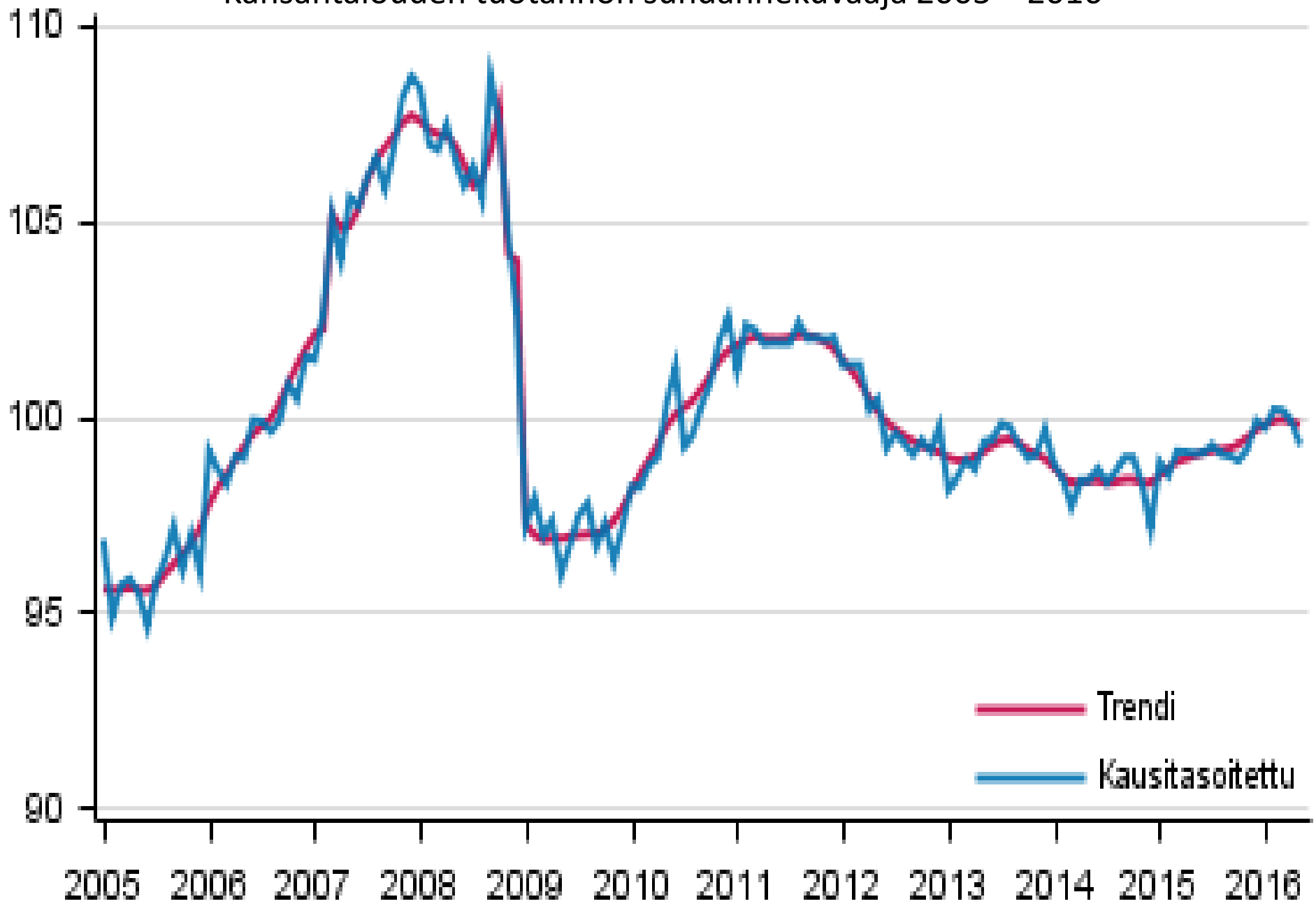
Talouden iso kuva –valtiosihteeri
kansliapäällikkönä Martti Hetemäki

Maailmantalouden kasvuennusteet olleet systemaattisesti liian optimistisia

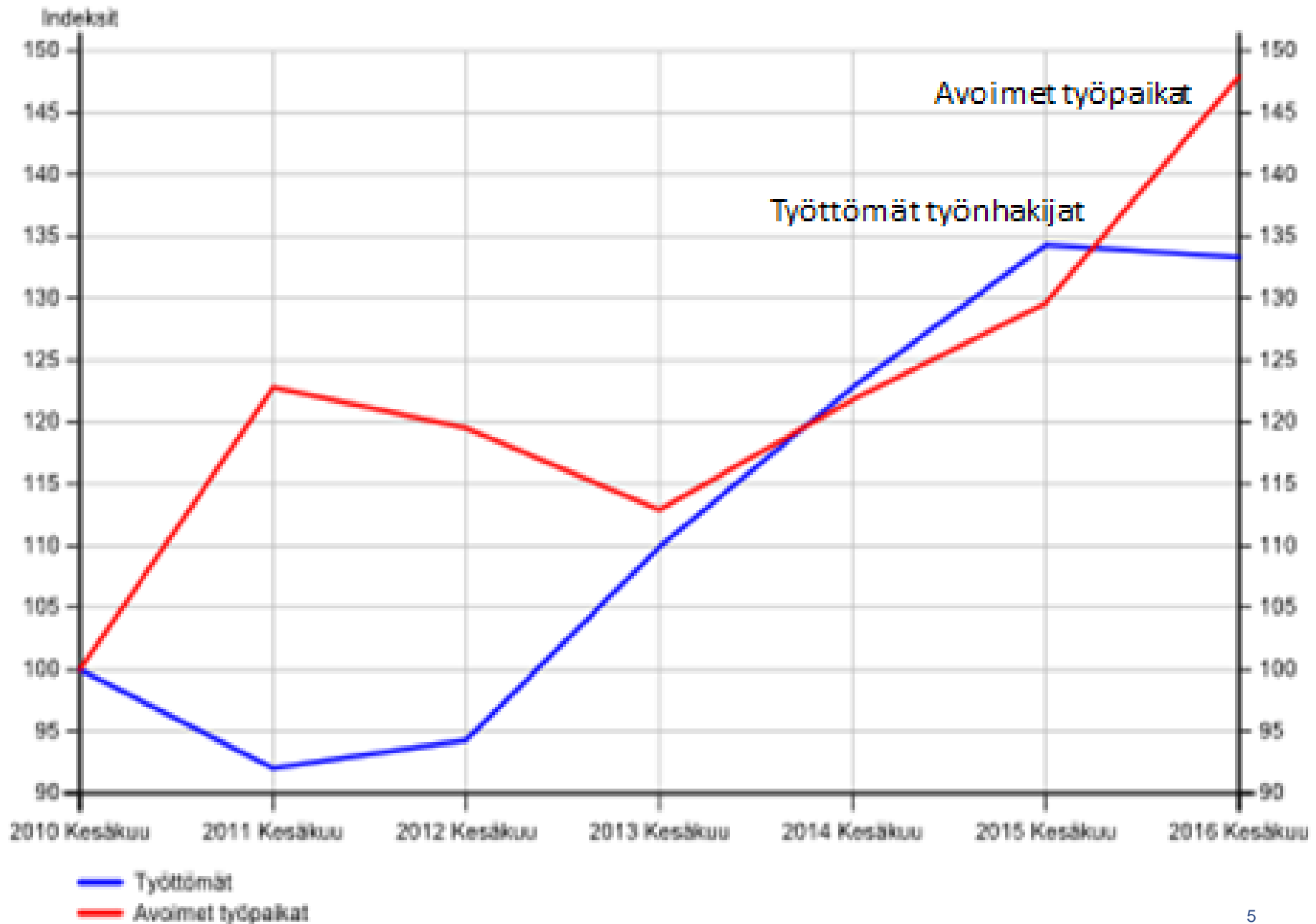

Source: International Monetary Fund (IMF).

Kansantalouden tuotannon suhdannekuvaaja 2005 – 2016

Työttömyys lisääntynyt 2010-luvulla n. 35 % (n. 91 000) ja avoimet työpaikat n. 45 % (n. 10 000)

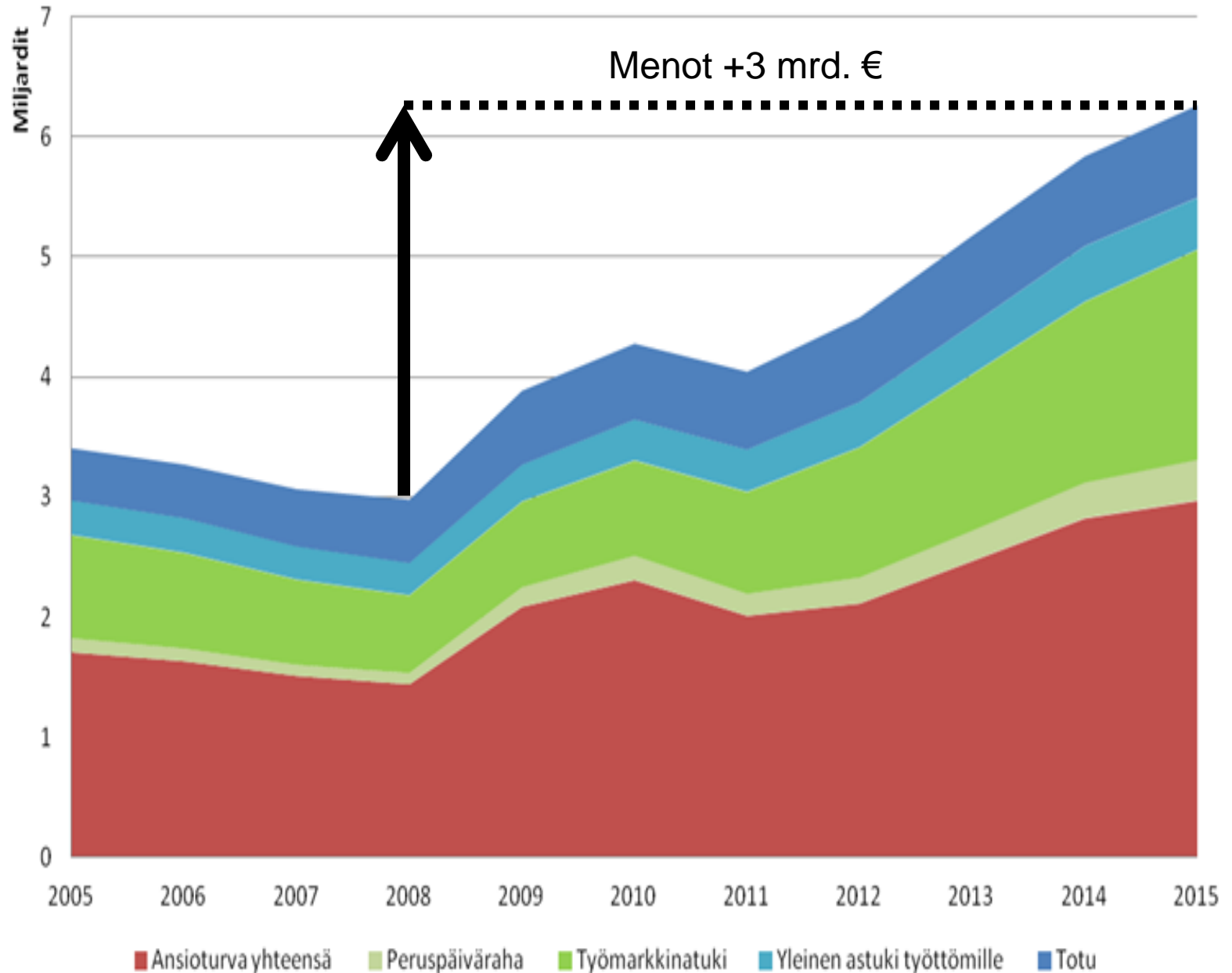

Työttömyyden 2010-luvun nousun takana sen pitkittyminen

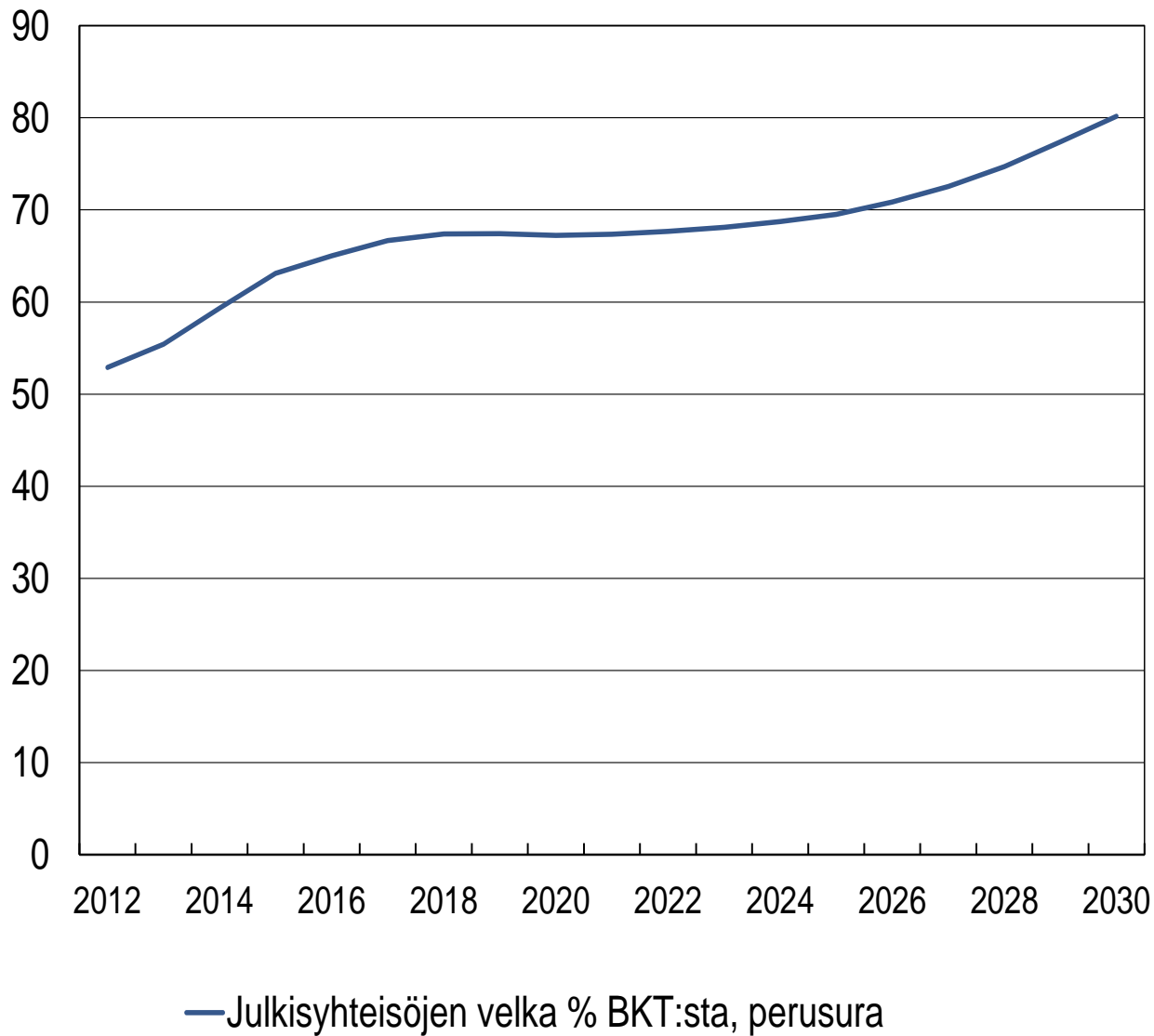
Työttömyyden keskimääräinen kesto, viikkoa
- 34 vko kesäkuu 2010, 54 vko kesäkuu 2016

Suorat työttömyydestä aiheutuneet etuusmenot, mrd. euroa

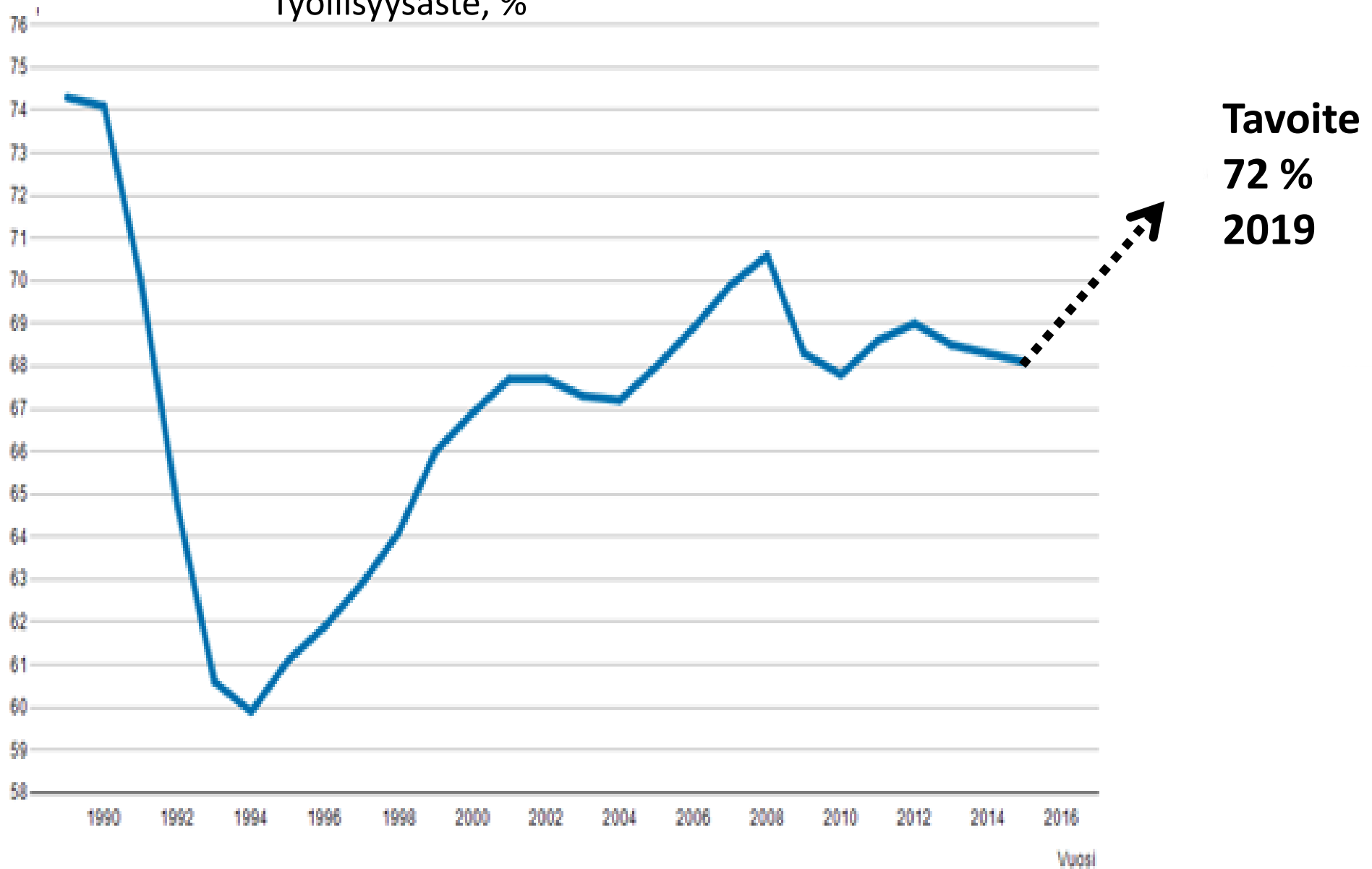

Hallitusohjelman säästöt eivät ole taittamassa velkaantumista

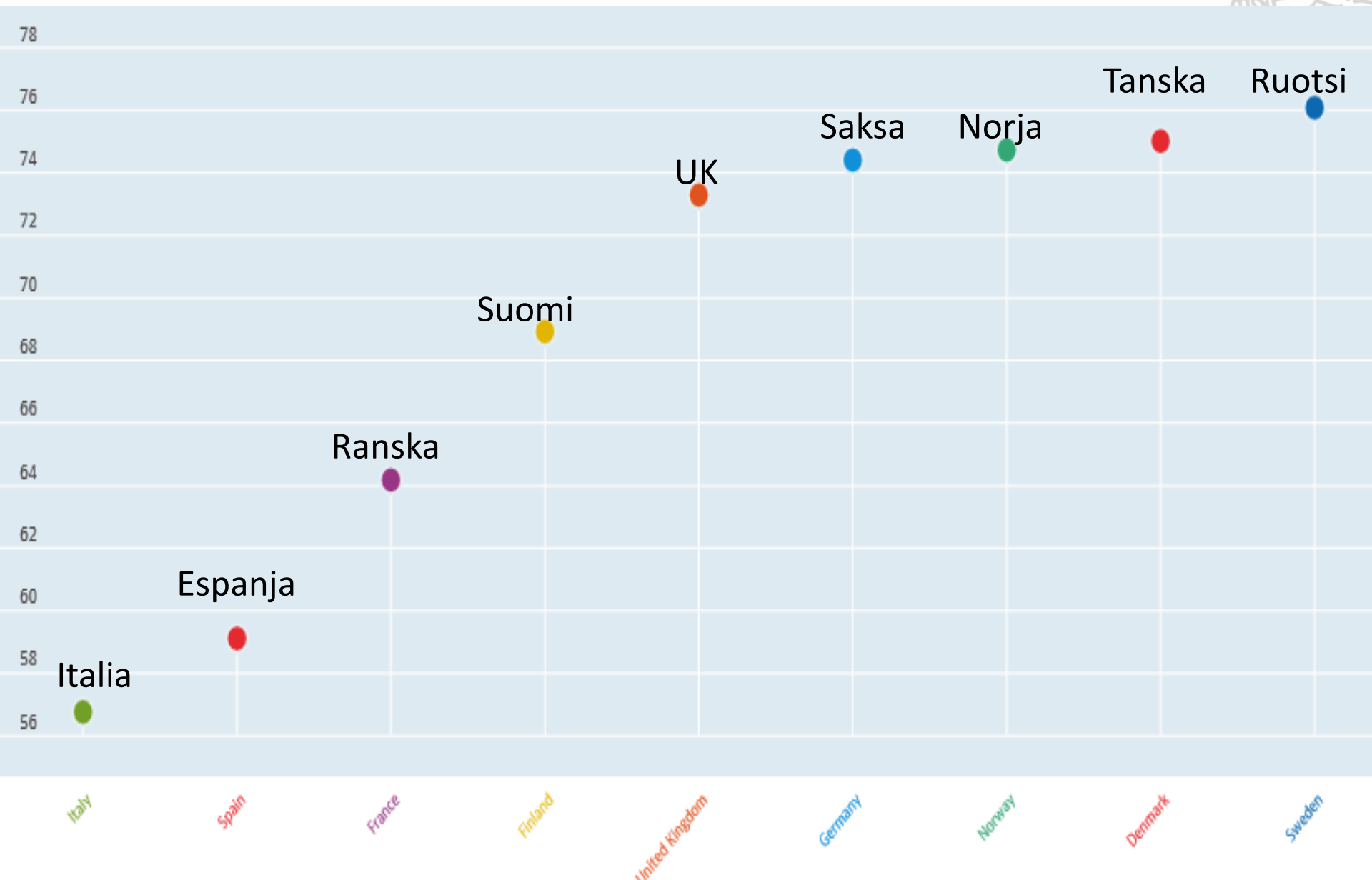
Lähde: Tilastokeskus, VM

Työllisyysaste, %

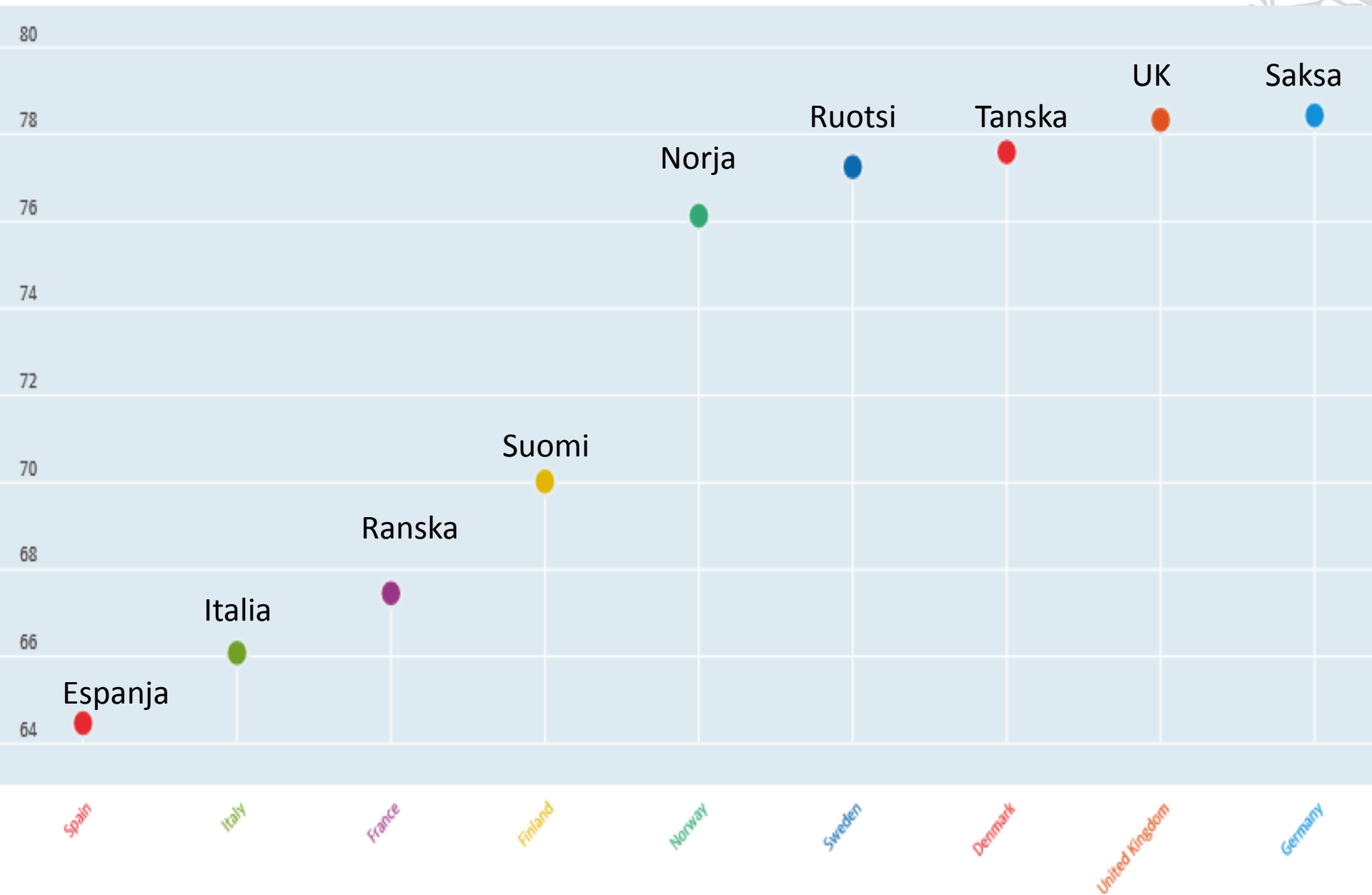
Tavoite
72 %
2019

Työllisyysaste Pohjoismaissa ja suurimmissa EU-maissa 2016:Q1, %

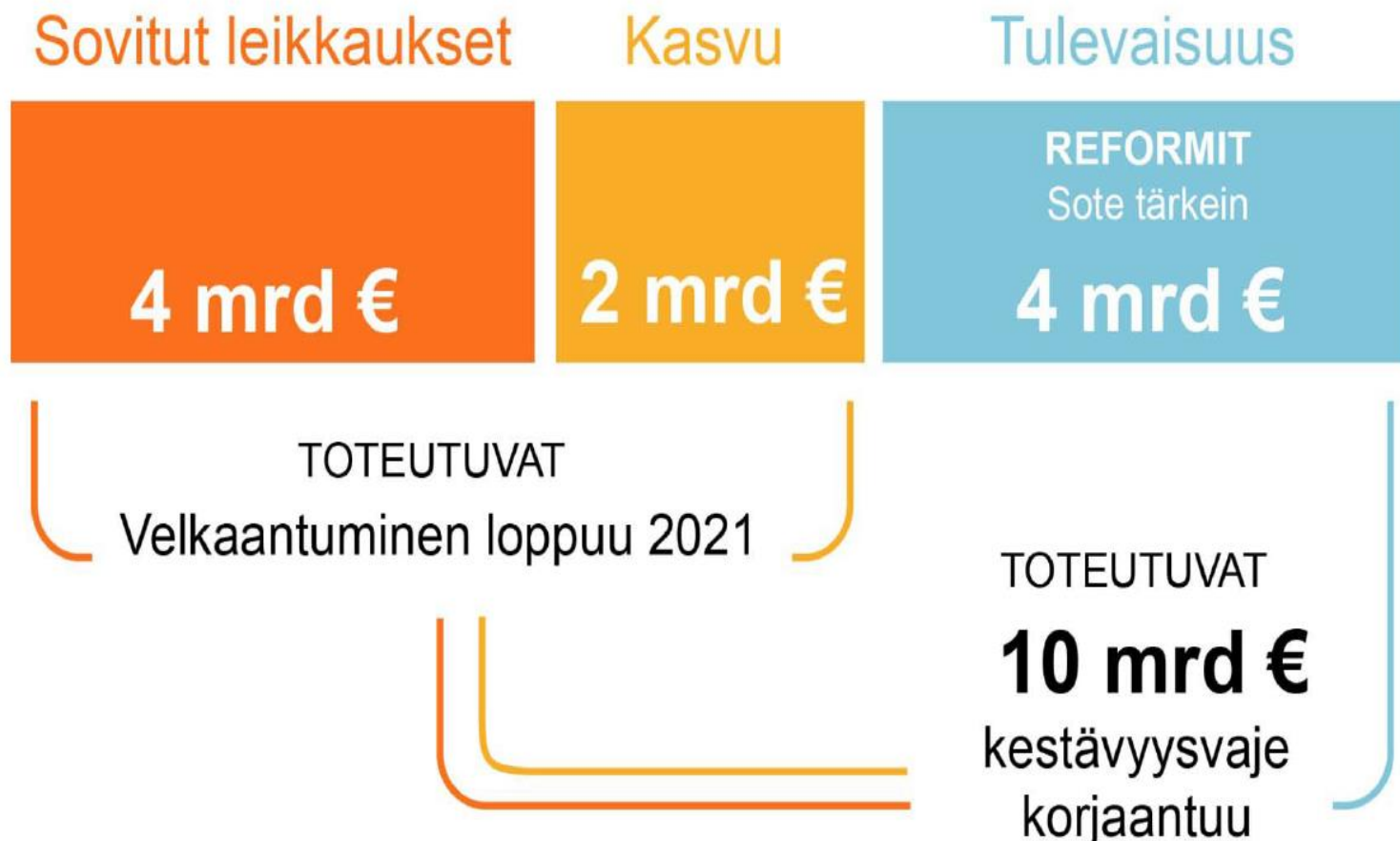
Lähde: OECD

Miesten työllisyysaste Pohjoismaissa ja suurimmissa EU-maissa 2016:Q1, %

Lähde: OECD

Kestävyyssvaje hoidetaan säästöillä, reformeilla ja kasvulla

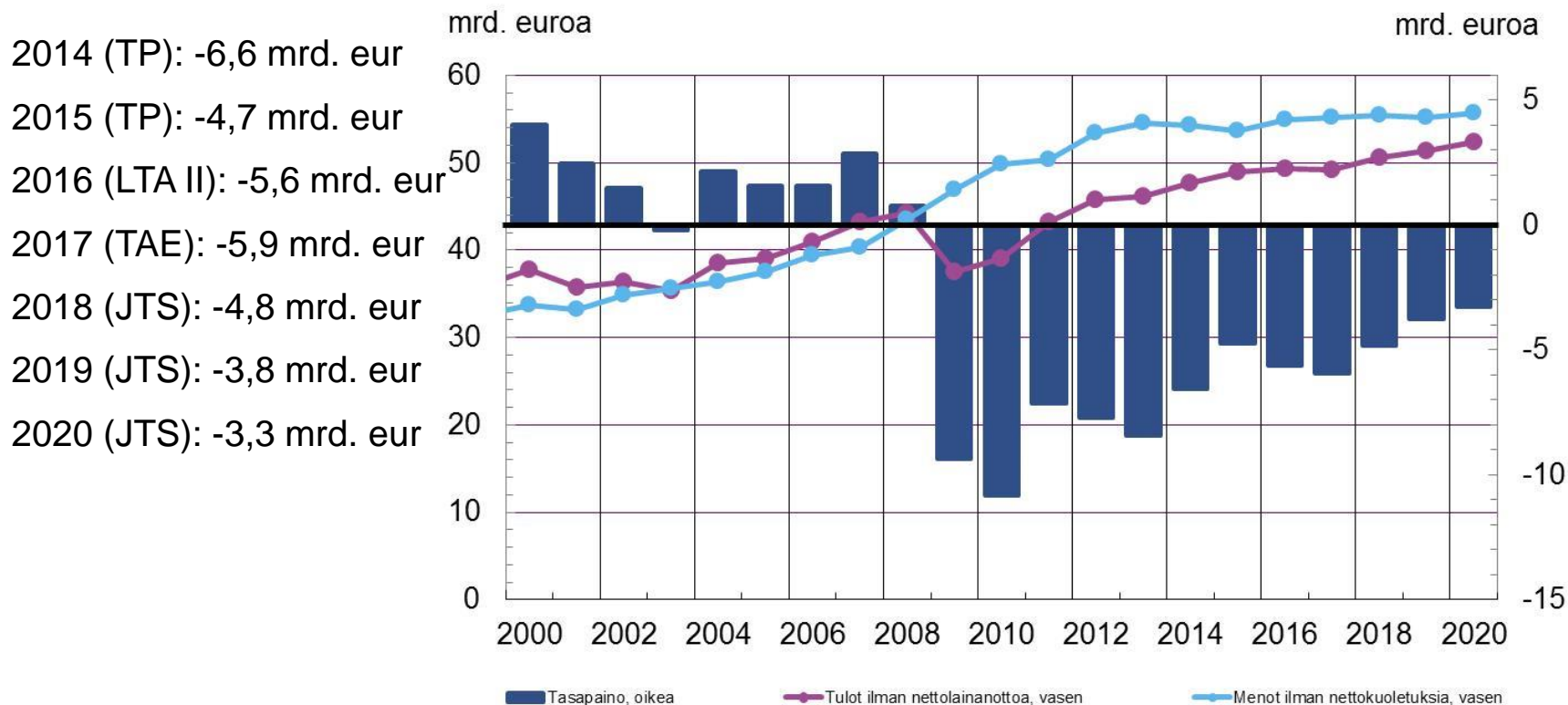
Valtiovarainministeri Orpon talousarvioehdotus 2017

Valtion budjettitalouden tasapaino

(Vuoden 2017 tasapaino VM esityksen mukaan
vuodet 2018-2020 JTS 14.4.2015 mukaan)

Budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino

Lähde: Valtiovarainministeriö 11.8.2016

Budjettitalouden tulot 49,2 mrd. euroa
Budjettitalouden menot 55,2 mrd. euroa
Budjettitalouden alijäämä 5,9 mrd. euroa

KiKy-sopimuksen kattavuus 85 %– palkansaajien verotus kevenee yht. 415 milj. eurolla

Automaattinen veronkevennys vakuutetun maksumuutosten seurauksena 125 milj. euroa

Kohdistuu automaattisesti keski- ja suurituloisille palkansaajille

Hallituksen päättämä veronkevennys, 290 milj. euroa

Kohdistuu pieni- ja keskituloisille palkansaajille

Hallituksen päättämä veronkevennys, 100 milj. euroa

Kohdistuu eläkeläisille

Maksukorotusten kompensatio ja kevennys pienituloisille, n. 30 milj. euroa

Kohdistuu sellaisille pientä palkkatuloa saaville, jotka eivät maksa tulostaan valtion- tai kunnallisveroa

Palkansaajan verotus kevenee
keskimäärin 0,5 prosenttiyksikköä.

Vuoden 2017 veroperustemuutokset (milj. €)

Huom! Vuositason muutoksia ja mukana kaikki veronsaajat (luvut tarkentuvat päivitetyn ennusteen jälkeen syyskuussa)

Verotuloja lisääviä toimia	
Tupakkaveron korotus*	68
Sähkösavukkeiden veron käyttöönotto	5
Lämmitys- ym. polttoaineiden veron korotus	52
Liikennepolttoaineiden veron korotus	100
Ajoneuvoveron korotus*	100
Asuntolainan korkovähennyksen rajoittaminen*	40
Kiinteistöveron korotus (kunnille menevä verotulo)*	25
Veneiden ja moottoriajoneuvojen vero	50
Yhteensä	440
*laki jo säädetty	

Vuoden 2017 veroperustemuutokset (milj. €)

Huom! Vuositason muutoksia ja mukana kaikki veronsaajat (luvut tarkentuvat päivitetyn ennusteen jälkeen syyskuussa)

Verotuloja vähentäviä toimia	
Indeksitarkistus ansiotason nousua vastaavasti	-192
Kiky-sopimukseen liittyvä veronkevennys	-290
Vastaava veronkevennys eläkeläisille	-100
Yrittäjävähennyksen käyttöönotto	-128
Kotitalousvähennyksen kasvattaminen	-30
Metsälahjavähennyksen käyttöönotto	-13
Osakeyhtiöiden tappioiden väh.kelp. laajentaminen	-4
Perintö- ja lahjaverotuksen keventäminen	-40
Kaivostoiminta alemman sähköveron piiriin*	-21
Makeisten ja jäätelön veron poisto	-110
Autoveron alennus*	-36
Yhteensä	-964
*laki jo säädetty	

Vuoden 2017 veroperustemuutokset (milj. €)

Budjettivaikutus vuodelle 2017

Verotuloja vähentäviä toimia	
Kertaluonteisia muutoksia vuodelle 2017:	
Siirtyminen maksuperusteiseen arvonlisäveroon	- 105
Alv:n neljännesvuositilityksen rajan nostaminen	- 13
Yhteensä	- 118

Yritystoiminnan kannusteita lisätään

Yrittäjävähennys

- Tavoitteena on hallitusohjelman linjausten mukaisesti kannustaa yritystoiminnan harjoittamiseen.
- Verotuottovaikutus 2017: - 128 m€
- Koskisi yksityisliikkeitä, henkilöyhtiöitä, maatalouden, metsätalouden sekä porotalouden harjoittajia.
- Yrittäjävähennys 5 % vähennettäisiin elinkeinotoiminnan, maatalouden ja porotalouden tuloksesta, kun tulos otetaan huomioon luonnollisen henkilön tai kuolinpesän verotuksessa.
- Metsätalouden verotuksessa otettaisiin huomioon vastaavansuuruinen vähennys.

Maksuperusteinen arvonlisäveron tilitys

- Yrityksille, joiden tilikauden liikevaihto on enintään 500 000 euroa, annettaisiin mahdollisuus tilittää arvonlisävero maksuperusteisesti
- Myynnin arvonlisävero suoritettaisiin vasta siltä kalenterikuukaudelta, jonka aikana myyjä saa ostajalta maksun
- Nykyisin vero tilitettävä pääsääntöisesti tavaran toimittamis- tai palvelun suorittamisajankohdan mukaan
- Maksuperusteinen menettely helpottaisi pienyritysten maksuvalmiutta
- Maksuperusteiseen menettelyyn siirtyviä yrityksiä arviolta noin 190 000 kappaletta
- Siirtymävaiheessa kertaluonteinen arvonlisäveromenetys noin 105 miljoonaa euroa (alv-tilityksen myöhentyminen seuraavalle vuodelle)
- Korkotulojen menetys arviolta 0,5 – 1 miljoonaa euroa vuodessa

Muita yrittäjyyttä tukevia veromuutoksia

Kotitalousvähennys

- Kotitalousvähennystä kasvatetaan n. 30 milj. eurolla.

Metsälahjavähennys

- otetaan käyttöön lahjaveron perusteella myönnettävä metsälahjavähennys
- tavoitteena mm. puun käytön lisääminen ja metsätilakoon kasvattaminen

Perintö- ja lahjaveron muutos

- Yritystoiminnan edellytyksiä vahvistetaan keventämällä perintö- ja lahjaverotusta yritysten sukupolvenvaihdosten edistämiseksi

Poimintoja budjetista

- Työttömyysetuuksien käyttötarkoitusta laajennetaan liikkuvuusavustuksen, starttirahan ja palkkatuen rahoittamiseen.
- Nuorten kuntoutusraha ja nuorille maksettavan ammatillisen kuntoutuksen kuntoutusraha korotetaan takuueläkkeen tasolle, lisäys 17 milj. euroa.
- Viisi uutta liikennehanketta, vuoden 2017 menot 37 milj. euroa.
- Perusväylänpitoon lisäystä yhteensä runsaat 200 milj. euroa.

Poimintoja budjetista (2)

- Korkeakouluopetuksen digitaalisiin oppimisympäristöihin ym. 40 milj. euroa.
- Omais- ja perhehoidon kehittämiseen noin 40 milj. euroa. Ikääntyneiden ihmisten kotiin vietävien palvelujen lisäämiseen n. 5 milj. euron valtionosuuden lisäys.
- Pidä Saaristo Siistinä ry:n alushankintaan kohdennetaan 500 000 euron määräraha.
- Kirjailijoiden lainauskorvauksen tasoa nostetaan 15,6 milj. euroon.

Poimintoja budjetista (3)

- Vesirokkorokotteen sisällyttäminen kansalliseen rokotusohjelmaan, 4,2 milj. euroa.
- Suomalaisen teollisuuden kilpailukyvyn parantamiseksi otetaan vuonna 2017 käyttöön päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensatiojärjestelmä, 43 milj. euroa.

Säästötoimet

Talousarvioesitykseen sisältyy hallituksen aikaisemmin päättämiä säästötoimia.

Valtiovarainministeriön talousarvioesitykseen ei sisälly uusia säästötoimia hallituksen aiemmin päättämien toimien lisäksi.

- Indeksiin sidottuihin menoihin kohdistetaan kevään julkisen talouden suunnitelmassa sovittu noin 195 milj. euron säästö.
- Ansiosidonnaiseen työttömyysturvaan astuu voimaan 69 milj. euron säästö.
- Vuoden 2017 elokuussa astuu voimaan opintotuen rakenteellinen uudistus, mikä säästää menoja 47 milj. eurolla.

Säästötoimet (2)

- Ammatilliseen peruskoulutukseen kohdistuu 190 milj. euron säästö, johon kytkeytyy ammatillista koulutusta uudistava laaja reformi.
- Apteekkimaksukompensaatio Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoille päättyy
- Vanhuspalvelujen henkilöstömitoitukseen kohdistetaan 25 milj. euron säästö.
- Aikaisemmin voimaan astuneiden säästötoimien vaikutus mm. vuorotteluvapaan, lääkekorvausten, erikoissairaanhoidon, Tekesin avustusten ja lainojen sekä valtionhallinnon toimintamenojen osalta suurenee.

Viimeisen vuoden aikana työllisyys on
kehittynyt myönteisesti ja kasvanut
33 000 henkilöllä verrattuna vuoden
takaiseen

Hallitus on päättänyt useista työllisyyttä vahvistavista toimenpiteistä

- Työttömyysturvan uudistaminen aktivoivaan suuntaan
- Koeajan pidentäminen, takaisinottovelvoitteen keventäminen, määräaikaisten työsuhteiden helpottaminen
- Kauppojen aukioloaikojen vapauttaminen
- Ansiosidonnaisen työttömyysturvan uudistaminen
- Kilpailukyky sopimuksen verokevennykset
- Työtulovähennyksen korottaminen ja ansiotasoindeksin mukaiset tarkastukset työn verotukseen
- Yrittäjyyden veropaketti

Hallitus päättää budjettiriihessä uusista työllisyystoimenpiteistä

- Heikko työllisyysaste syventää julkisen talouden alijäämää ja lisää julkistalouden velkaantumista. Työllisyystavoitteessa onnistuminen on Suomen kohtalonkysymys.
- Prosessi:
 - TEM:n ja VM:n johdolla valmistellaan budjettiriiheen esityksiä uusiksi työllisyyttä vahvistaviksi toimiksi.
 - Hallitus päättää työllisyyden toimenpidekokonaisuudesta budjettiriihessä.
 - Seuraava toimenpidekokonaisuus valmistellaan hallituksen kevään 2017 puoliväliriiheen.

Tämänhetkisen arvion mukaan työllisyys ei kuitenkaan ole kehittymässä Sipilän hallituksen ohjelman tavoitteen mukaisesti ilman lisätoimenpiteitä.

Yhteenveto

Tiukka finanssipolitiikka

- Johdonmukainen talouslinja
- Hallitusohjelmasta ja menokehyksestä pidetään kiinni
- Velkaantuminen taitettava

Työnteon kannusteet

- Työn tekemisestä on tehtävä kaikissa tilanteissa kannattavaa
- Työn verotuksen keventäminen
- Uusia työllisyystoimia tarvitaan

Yrittäjyyden edellytykset

- Yritysten kasvua ja työllisyyttä tukevat veropäätökset

Hyvinvoinnin turvaaminen

- Tavoitteena on turvata palveluiden ja tulonsiirtojen rahoituspohja
- Kaikki suomalaiset pidettävä mukana

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

